

Nevtepeno
Poprijeta Devica Marija

VII letni tiskaj, I. 91

1911 januar

Zmozsna
Gospa Vogrszka

POBOZSEN MESZECSEN LISZT.

Reditel :

Bassa Ivan plebanos vu Bogojini.

Vszebina.

Dr. István Vilmos †	1
Reditel : Blázseno novo leto	3
Bg : Milosese szi puňa	4
Szrcsen : Peszmi	7
S. I. : Rorsni venec	9
P. : Dobra pokora	14
Dr. Mirkó Lenarsich : Trijé bratje	16
(sj.) : Ekbija	21
Ml. : Voszke dveri	23
P. : Z tezsávov resena	29

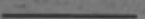

**Ki ne dobro, ki je vees, ali menje dobo
sznopiesov, naj mi naznani! Vsza pizma k
meni, vu stamparijo nikaj!**

**Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve
koroni posle na ime: Bassa Ivan plebanos
vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj
onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki
meszee.**

**Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi
plácsati, kak vszako leto, tak i letosz lehko
po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo
meli, naednok plácsajo!**

**Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga
kl(szamosztanaostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.**

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA
 ZMOZSNA GOSZPA VOGRSZKA. — POBOZSEN MESZECSSEN LISZT

REDITEL:
BASSA IVAN
 PLEBÁNOS

Vu Bogojni (Bagonya, Zalam.)

Prihaja vsaki meszec. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Dr. István Vilmos. †

Delavne pridne roké nasega milosztivnoga púspeka szo opesale, nancs szmo ne csüli nikaj od betegá pa szamo pride glász, ka szo na szvétí poszt odvecsara záprli szvoje trüdne ocsi. Zdravi szo zse dugo ne bili, nego lezsali szo

tüdi ne. Escse na szv. poszt zaütra szo sli v szvojo kapelo, ka bi szv. meso. opravili, da szo pa ne mogli, za to szo oproszili szvojega szekretára dr. Boda Jánosa, naj molijo za nji pred oltárszkim szvesztvom pa szo odisli lezsat. Hitro pozváni doktorje szo njim vecs pomocsti ne mogli, záto szo pobožno vzéli szvéte szakramente — stere szo zdravi tüdi vszaki tjeden prijimali, mesüvali szo pa tak vszaki dén — ino szo sze podáli vu bozso szv. volo.

Ob $1\frac{1}{2}$ 3 odvecsera je zse vélki zvon szombotelszke cérkve glászo vszemi lüdsztvi, ka je edno delavnoszti puno zsvljenje k konci prislo.

Pokopali szo jih na drobne decé dén. Na szprévodi szta bilá dvá püspeka: gyórszki pa fehérvárszki pa vise 200 dühovnikov z vszeh krajov. Nám szlovencom szo oni tüdi v drágom szpomini, ár szo ednok obhodili celo naso okolico pa nas kalendár i ete sznopics je na njüvo nagucsávanje zacsno hoditi ino sze delati. Oni szami szo ne znali nasega jezika, nego kda szo z nasega stámpa kaj vroke dobili, szo szí vszigdár dáli raztolmácsiti, ka je v njem.

Narodili szo sze v Egerszegi 1849-ga, junija 22-ga. Za dühovnika szo poszvecseni 1874-ga augusztusa 12-ga. Sole szo v Szombathelyi, szemeniscse v Besci i v Budapesti opravili. Za püspeka szo poszvecseni 1890-ga szecsna 15-ga, püspekijo szo pa 1901-ga, novembra 1-ga prekvzéli po szmrti Hidassy Kornél püspeka.

Devét leti i nisteren meszec szo bili vu etoj velikoj császti szin szíromaskih szlarisov, steroga je bozsa miloscsa podignola ober nász, naj bi vodili ete táo szvéte materécérkve.

Vnogi szo med nami, steri szo z njihovi rok dobili szvesztvo szv. férme, naj sze szpomenijo koncsi tej iz njih vu szvojih molitvaj. Bog njim daj szvoj mir i diko, stero szo sirili eti na szveti vsze szvoje dni!

Blázseno novo leto!

To vam zselem vszem, ki szte ete sznopics znova vu roke vzéli. Vszi, ki szo sze oglászili, ga dobijo. Csi za csasza plácsajo, njim tūdi kalendár k senki dámo, kak láni. Ki ga pa za koj volo nescso meti, naj posteno po-vejo ka nam ne bodo zamánszke sztroske delali.

Szo, ki bi radi kaj vecs steli, kak je v nasem sznopicsí, da pa csi nasz vecs ne bo narocsnikov, te escse na kalendár gorplácsamo, kak láni. Csi bi nasz dvakrat telko bilo, te bi mogocsi bili escse edno knigico od polodelsztva, zsvinoreje i drūge hasznovite sztvári kcoj dati, ali kakse zsvljenje szvetnikov i t. d. vszako leto kaj drūgoga, nego dnesz nam je escse ne mogocse.

Z pripravnim szrcem i z dobrim nakanenjom vam dávamo to vsze naprej, ár známo vasa zselenja — pomágajmo eden ovomi. Vszi za ednoga i eden za vsze, to naj bo vszikhár nasa recs pa te de vnogo slo, ka sze nam zdaj za nemogocse vidi.

Gvūsnoga termina, kda sznopics pride, vam ne dam, ár je to med nasimi okoliscsinamí ne mogocse, nego pride zse vszaki meszec z szvojim návukom i tūdi z kaksov recsjov za krátek csasz. „Ki katolicsanszke novine pise i ki takse med národom siri, apostolszko delo zvršávlé“ pravijo szv. ocsa, rimszki pápa.

Bassa Ivan

reditel.

Miloscse szí puna.

Blázsena devica Maria je od szvojega zacsétka vszikhár szvéta bila, nego od onoga csasza mao, kda je csüdovitno poprijéla, je kak csi bi zcsiszta premenjena bila, z velkov náglos-csov sla naprej vu vszój popunoszti düsevnoj.

Ona miloscsa, stero njoj je Bog szkázao, jo je gnála vszikhár naprej na vékso lübézen bozso; záto je szploj bole premislávala Bogá ino je vszikhár zmislávala nove prilike, kak bi sze mogla Bogi bole dopadnoti ino njemi szvojo zahválnoszt szkázati.

Premiszli szí, krscsánszka düsa, kak velko csüdo je Bog tüdi z tebov vesino. Vu szvéto precsiscsávanji rávno onoga isztoga Bogá vzemes kszebi, steroga je noszila bl. D. Maria. Kak dalecs szí pa ti priseo z tvojev zahválnosztjov?

Jedino szvéto precsiscsávanje je mógocse z nájvék-sega grehsnika nájvékse szvéce napraviti, kak je to, ka

ka szi ti po tak vnogom obhajili escse izda tak mlácsen za bozso császt?

Zakaj sze ti izda mrzi popuna podánoszt vu bozso volo? Zakaj sze izda pogájas za zemelszke kváre ali haszke z Jezusom, steri je brezi vsze pogodbe szlednjo kaplo krvi prelejao za tebé, steri zdaj tūdi ne gléda tvoje szlabcszti, nego szamo tvojo miloscse zséjajocso dūso?

Kda Jezusa vu szrce dobis, sze na szvéta nakanenja zvuzsgé dūsa tvoja, dobra mislenja sze būdijo v tebi — da pa ka valá drevi, csi lepo cveté na szprotoletje, szledkar pa száda li ne prineszé, ka ti valá vnogo dobro nakanenje, stero szledkar li ne szpunis?

Cvetje dreva vóter razneszé, tvoja dobra nakanenja pa tūdi vihérje zsvilenja tepéjo.

Ka bi vsino csi bi te král vu tvojoj hizsi pohodo? Oh, kak bi sze preporácsao v szlūzsbo njegovo, kak bi izskao njegovo volo vu vszem szpuniti! Zdaj te je pa král vszeh králov pohodo — szpuni tūdi njegovo volo.

Práva lūbézen ne ima mira, dokecs nemre z lūbéznosztjov povrnoti zadoblene dobrote. Jeli szi ti ne vu tisztom szvejti, vu sterom szo bili szvéci, ki szo znali vszikdár Jezusovo lūbav z lūbéznosztjov placšūvati?

Edno je, ka Bog od tebé zselej pa tó edno je: Ka bos szkrb meo na szvoje lagoje, na greh napeláyajocse nágibe ino njim ne dás mocsi. Ka sze ne bos pogájao z Bogom etak: To szi escse edaok dopūsztim, vej te vecs níkdár. Ka ne bos szlepio szamoga szebé, nego szpoznas vu szebi hūdobijo za hūdobijo, lagoji nágib za lagoji nágib.

Ki po szvétom precsiscsávauji pázi na szebé, on ne zgūbi hitro miloscse, stero szi je szpravo.

Pa taksa zahválnoszt i pazlivoszt je te njemi nájlipse pripravlanje k novomi precsiscsávauji.

Glaszoviten profesor dr. Ruville Albert, na nemskom, ki sze je láni z luteransztva na právo katolicsan-

szko vero szpovedao pise vu szvojoj knigi, ka kda sze je ob prvím precsiszto, je taksi mir sztopo vu njegovo szrcé, kaksega je nikdár ne csüto do szihmáo pa zato je popiszao celo szvoje szpreobrnenje na návuk vszem krivovernim, ár vu onoj minoti, kda je Jezus sztopo k nje-mi, szo minole vsze njegove dvojnosztí pa od onoga csasza zná, ka je dúzsen celo szvoje zshivlenje z zahvál-nosztí Bogi aldüvati.

Tak znaj ti tüdi, lüba dusa tvojo duzsnoszt, pa csi povrzses z bozsov miloscsov vsze lagoje poti i nakanenja tvojega dozdajnoga zshivlenja, te zvedis, ka lübis Bogá pa On lübi tebé ino te zové, naj ga vecs ne bi povrgla nikdár.

Bg.

Peszmi na novo leto.*)

I.

Zdaj hvalimo Boga,
Ki novo leto da;
Jezerodevétszto
I edenájszeto.
Jezusi novorojenomi
Sze v novom leti vszak' rad vkloni,
Pravde ne prelomi!

Ti szi nam dao vreme,
Stero szlovo vzeme;
Novo za pokoro
Szi nam tūd' Ti sztvoro.
Jezusi . . .

Krala blagoszlovi,
Mir daj domovini!
Na poli, v gorica
Nasz kvára obcsuvaj!
Jezusi . . .

Obcsuvaj nasz kúge
Szvoje verne szluge!
Pomor, glád i bojno
Odvрни, Te proszmo!
Jezusi . . .

Naj dúsne, telovne
Neszrecse odvrne,
Pokojnim szmilúje,

PREKMURSKO
MUZEJSKO
DRUŠTVO
V
MURSKI SOBOTI

*) Po vorszkih peszmaj: Áldjuk a Teremtőt (I), i „Ma az új esztendő el-
kezdődik” (II) v prosztoj presztávi z pripravnejsov cerkvenomi dái primernov
vszebinov.

Sze szrce, Bog, tvoje!
Jezusi novorojenomi
Sze v novom leti vszak' rad vkloni,
Právde ne prelomi.

II.

Denezs sze obrezse bozsje Dete,
Denezs za Ime njegovo zvejte:
Jezus njem Marija právi;
On je nas zvelicsar právi,
Veszelmo sze njemi v etom novom leti!

Za nasz tocsi Detece krv szveto
Od Matere Nevtepene vzeto.
Jezus . . .

Milo jocse, mater gléda Dete,
Oh dšice, za grehom vecs nejte.
Jezus . . .

Všpajte sze! To je bozsje Dete,
Stero vecskrat k szebi vzeti szmete!
Jezus njem Marija právi;
On je nas zvelicsar právi,
Veszelmo sze njemi v etom novom leti!

Szrcsen.

Rozsni venec.

(Zgodba).

Po prekuciji 1830. leta v zimi bila je nevolna mati v Parizsi na smrtnej poszteli. Szedo je pri njoj oszemnájstletni szin od zime dregetajocs i vesz szkuzen. Malo meszecov prvle szta bila mati i szin scse zadoszta szrezniva ; ali prekucijszki viher pride i druzsznszka szreca mine kak kratke szenje. Ocsa, uradnik odpravlene králeszke vláde, je mogeo po szvojoj veszti szlúzsbo zapúsztiti. Ár ne bilo drúgi dohodkov, je posztanolo veliko szirmastvo vu drúszsini. Ocsa zboli i merje. Zavolo neprenehanoga verúszttúvanja i trúda túdi mati zboli. Popolnoma vdana v bozso volo prejme szvete Zakramente za mirajocse. Szin kúsúje materi mrzlo roko jokajocs i ne more recsi szpregovoriti. Beteznoj materi sze pa vderéta dve debelivi szkuzi z ocsi.

„Lübleni moj szin!“ pravi, „bozsa vola je! . . . . Dnez te morem zapúsztiti . . . v ednoj vöri . . . znábiti v nisternih minotah . . . . csútim da sze blizsa konec mojega zszivlenja.

Zdaj te morem scse blagoszloviti i lüblenomi Bogi . . . priporocsiti . . . On ti bo ocsa . . . i precsiszta Devica Marija . . . tvoja mati!“

Na to pa szin scse bole zajocse, i mati vsza szlaba umukne. Za nikelko vremena pa palik nadalúje : „Moj szin ! Roka, ki nasz je zadela, je milosztiivna roka ; rane stere szeka, majo szame vu szebi mazilo, stero je palik

celi. Nigdar ne mrmraj proti toj bozsoj roki. Vŭpamo da bodo tebi ednok vu haszek nevole, stere szo zadele tvoje-
jega oco i tvojo mater . . .

Bolsi dnevi te csakajo szinek moj! . . . Oh, da te morem zapŭsztiti tak mladoga i tak szirmaskoga ali vŭpanje moje me ne bo vkanilo, nebesza te bodo nevolno sziroto za szvoje dete szprejela, i csi mores tŭdi na zemli biti sziomak i neszrecsen, bos ednok znama vnebeszah zdrŭzseni! Zse szkoro mirajocsa palik umukne, vzeme, pod zglávníkom szlabimi rokami zntŭcani rozsní venec i ga da szvojemi szini, rekocs: „Drŭgi zapŭszti po szmrti szvojoj deci zlato i szrebrno; jaz ti pa morem jedino herbijo zapŭsztiti le vŭpanje, da me palik dobis pri Bogi . . . i ovo moj szin, to je zasztava mojega vŭpanja! . . . Vzemi té rozsní venec, naj te szpomina dvej tvojih mater, ki szte obe vnebeszah; to je moja tolázsa! . . . On de tvojo dŭso csuvao v nevarnoszti i zapelavanji toga zsvljenja i naj ti bo klŭcs od nebeszki dvér! . . . Vszaki den ga moli i szpoinaj sze mene i tiszte, steroj szam te zrocšila! . . . Ali mi to oblŭbis, Alfonz?“ Szin vzeme dragi szpominek, ga dugo kŭsŭje, i z dna szvojega szrca zdehne vezš sz kuszen: „Ja, mati! Oblubim vam . . . do poszlednjega zdihávanja mojega zsvljenja!“ — Moj szin blagoszlovim te odgovori mati, „zdrav bodi do hipa, ka va sze palik pri Bogi vidla!“

To pove, kŭsne szina na cseli, ga obine i zdihne szvojo lepo dŭso. Zsaloszť Alfonzova je bila nepopiszna. Gda szo pokojno zakopali je szirmak kak v szmrt-nem kresi sztrasno zajokao i omedlo.

Szirmáka sze uszmilijo dobra szrca, pa zvoliti bi szimogeo zdaj szvoj sztán, da bi meo vszakdenésnji krŭh. Zse zmládoga je meo vezšélje za vojascšino. Prilicsna posztava i dobra vzgoja szta njemi dávali vŭpanje, da bo s csaszoma scse csasztnik. — Ka je vŭpao je tŭdi doszégeo. Vu francoszkoj vojaskoj soli, na bojicsših afrikanszkih, v hŭdih bojih z Arabci sze je tak szlávno oponásao, da je bio vu vojaszki proti Ruszom na Krimu zse bataljonszki povelnik i sze je na njegoví prszah zse szvetila csasztna zvezda. Ali kak je dojemao vu vojaskem junástvi, tak je henjávae vu krscšánszkom zsvljenji. Od vsze pobozsnoszti ki jo je meo v mladoszti, ne drŭgo

ohráno, kak oblúbo, stero je vsino szvojoj mirajocsoj materi. Molo je vszaki dén rozsni venec ali v hizsi ali v satori pod milov nebov.

Vecs let njemi je bila ta molitev jedina szlúzsba bozsa. Tiszti vecsér pred szlavnim krvávim bitjom pri Ike-rmáni pride Alfonz po dugom trúdi v prekopih vesz zman-tráni vu szvoj sator. Lézse szí i zaszpi. Z búdi ga pa za no vóre bezsanje konja mimo njegovoga satora. Cszaztnik sze na po zdigne po konci i poszlúsa, ka bilo. „Nikaj ne, nikaj!“ pravi i scsé palik lécsti, — i sze tekne roka n-kse recsi na prszaj, — „Rozsni venec moje matere!“, zazové, „trúdnoszt me mori, zaszpanoszt me scsé szkoro umoriti! . . . Ka scsem? Vojak je mozs recsi oblúbo szan i moren túdi szpuniti. Verúszttúj dele! Za frtao vóre zaszpanec krej! Te bom zse navcso, csi toga scse nevés, pred csasztnikom orozsje odlozsi i sze vdati!“ Tak szam szebé szpodláda, szkocsi szposztelé, szí szede na szkrinjico i zacne moliti rozsni venec. Pri vszakom odsztavki nikelko henja. „Vej je venda csúдно!“ palik právi „zaszpánec sze je obrno kak ka Ruzs pred 'erdecsov kapov prosztovolcev! Na ednok je vsza trúdnoszt preminola, stera mi je venda ravno zdaj kak szvinec bila v kotrigaj . . . Ali ne vredi v mojoj glávi? . . . Ali je szkrivnoszt v rozsnom venci? . . . Moja mati je mela trdno zavúpanje v mocs molitve, poszebno csi pride k Bogi po Devici Mariji . . . Ka je bilo bole, moja presnja gorecsnoszt ali moja szedanja malomarnoszt? . . . Pa to pitanje mi je zdaj prereshnobno, hajdi dale, da ednok szkoncsan!“

Cszaztnik palik prebéra jagode; pa pri vszem priza-devanji sze njemi presnja miszeo vedno z nova szili. „Ka je csedueise“ dale govori, poniziti sze pred Bogom, kak szan v mladoszti vsino, kak szta vesinila moj ocsa i moja mati, ali tak zsziveti kak zdaj delam, brezi zgledavanja na Boga i na vecsnoszt? . . . Pa poberi sze mi noro mislenje, vútro csi zse scses scse ednok pridi!“ Zakaj pa ne dnesz goszpod povelnik?“ sze oglaszi znani glas, ki csasztnika presztrasi. Ali szte vi tú dúhovni goszpod. „Ravno szan opravo zadnje molitvi nad vojaki ranjenimi ki mirajo, i bozsa previdnoszt je stela, da szan mimo idocs csuo vas szamogovor, steri mi je naznano da bi vam v tégno v tom hipi szkem padvoriti i zato szan sztopo kvám brezi odmora.“

„Lepa hvala, dühovni ocsa!“ pravi csasztnik z genjenim glászom i ponüdi dühovniki roko vu steroy je drzsao csiszlo. — „Oh, vi molite rozsni venec! Dozdaj szo vasz záto csteli med prve vojáke, pa nieden keliko znám vasz ne csteo med pobozsne.“ — „Razmim vase zacsüdenje, dühovni ocsa! Ovo, to je duga zgodba, csi vam je povoli vam jo scsem pripovedávati.“ — „Povejte goszpod povelnik, bom poszlüsao.“ — „Tridvajszeti let je, od tiszti máo i szan nicden den ne vö nihao rozsnoga venca.

„Isztina je tridvajszeti let je bila to jedina szlüzszba bozsa, stero szan oprávlao, i szamo zato v szpomin szvoje matere.“ — „Nikaj ne,“ prisztávi dühovnik, „tá zvesztoba nede brezi placšila!“

Csasztnik pripovedávle vezš genjeni zgodbo, stera nam je zse znána. Gda dokoncsa, ga prime dühovnik scse ednok za roko i ga pita zgenjenim glászom: „Kak pa, ali bomo odgovora na prvesnjo pitanje scse do ütra csakali?“ — „O ne, pitanje je zse reseno.“ — „Kak pa i vu sterom mislenji?“ nadaljuje dühovnik vezšeli.

V mislenji previdnoszti bozse, stera je vsze tak napravila i vasz kmeni pripelala, da sze szpuni proroküvanje moje matere. Njena herbija ne bo zgrehsila szvojega nakanenja, z nebeszkim klücsom vroki mi ne bodo bránili notri sztopiti. „Szpovejte me!“ Csasztnik poklekne, sze vezš potrti i csiszto szpove, i szvéta odveza pálik z Bogom pomiri njegovo düšo, i njoj podeli prvesnjo mocs i tolázšbo szvéte vere.

Dühovnik i csasztnik sze na zádnye obimeta i szkuze njima lice poljéjo. „Kak bogato herbijo vam je zapüsztšila vasa pobozsna mati! Bog blagoszlovi szpomin i csasztenje pobozsniš mater!“ — „Csi tüdi,“ prisztávi Alfonz „krogle i bajoneti szovrázšnikov pridejo, moj popotni liszt je podpiszan. Pokazao bom szvoj nebeszki klücs, i vü pam da ga bodo rávno tak radi poznali, kak szte vi eti vcsinoli. Z Bogom dühovni ocsa.“ — Alfonz sze nemre vecš zdrzsati, vezš genjeni szpádne na kolena k szvojoj poszteli, kak nigda pri poszteli szvoje mirajocse matere i njoj izrecse poszlednjo szinovszko zahválo.

Drügo zajtro vzhája szunce med sztrelanjom i grme-

njom stükov i je szvedocsánsztvo sztrasnoga boja Francuzi szlávno zmagajo Rusza pri Inkermani.

Tüdi Alfonz je bio v tom bitji, pa ga ne bilo vecs nezáj. Najsli szo ga med mrtvimi. Njegova prava roka je drzsala mecs leva njemi je pa bila na prszaj z roznim vencom njegove pokojne materé.

S. J.

Dobra pokora.

Eden goszpod viszikoga sztána, pa velki gresnik, sze je odlocso, da sze szpreobrué. Priseo je záto v Rim i szi je zselo, da bi pri szv. ocsi szamomi bio pri szpovedi. Pápa szo ga szprijali i sze njim je dopádnola njegova rezna szpoved, njegovo zsivo pozsalúvanje i njegova mocna oblúba. Gda szo njemi pa steli nalozsiti pokoro, njemi je niedna nej bila po voli. Bilo je pa to tisztoza casza, gda szo escse nalagali doszta vékse i bole osztre pokore, kak je nalágajo dneszdén.

Posztiti sze — za to sze je nej csúto zadoszta pri mocsi : moliti, cseti pobozsne knige — za to je nej meo casza ; pokoriti sze — toga je nej bio vajeni ; v szamoti premislávati, na bozso pot iti — to je nej vtégno zavolo drúgih opravil ; na trdih tleh szpati — toga njemi je nej dovolilo njegovo ráho zdrávje. Zvün toga szo njemi pápa narácsali escse vecs vrszti pokore, a proti vszaksoj je meo kaksi zgovor. Ka naj vesinijo záto zs njim ?

Pápi je prisla dobra misze. Dali szo njemi zláti prsztan na sterom prsztani szo bilé zarezane ete recsi : „Szpomeni sze da merjés!“ Dáli szo njemi pa za pokoro, té

prsztan nosziti i recsi, nanjem zapiszane, vszaki dén koncsi ednok precsteti.

Plemenitás je zadovolen vzéo szlovo od szv. ocsé pa sze je veszelio, da je dobo tak lejko pokoro. A tá lejka pokora je potégnoła vsze drúge za szebov. Miszeo na szmrt ga je prehodila tak mocsno i zsivo, da je szprevido jaszno, kak je zs njim mrtelnim cslovekom. I pravo je szam szebi: „Ár na vszaki nácsin morem mreti, ka nám záto na szveti szilnesega opraviti, kak pripravlati sze na dobro szmrt? Csemi naj bi tak jáko varvao szvoje zdrávje, stero mi szmrt itak pokoncsa? Zakaj bi tak prizanásao szvojemi teli, stero more v zemli szprhneti?“ — Po taksem premislávaji njemi je posztánola lejka vszaksa pokora. Szpokoren dúh ga je prévzeo i je szpokorno zsivo do szvoje szmrti, stera je bila dopadliva pred Bogom, dobrovplivajocsa na lúdi pa puna tolázsbé za njega szamoga.

Oh, csi bi túdi mi mogli dobro premislávati: Mreti mo mogli! Vszigdár nemo zsiveli! — Vszaki dén nájmenje ednok bi nam mogla biti tá miszeo pred ocsmi. Kak bi vnogi cslovek inacsi zsivo, inacsi ravnao pri szvojem deli, pri szvojem opravili, csi bi sze koncsi vcsászi szpomeno na to: Mreti bom mogeo, pa — za'n máli csasz! Csemi záto vsze to? Csemi sziveti pa delati tak, kak csi bi sze slo za vecsnoszt? . . .

Szpominajmo sze záto nej szamo vcsászi, nego kak nájvecskrát, da moremo mreti. Celó sze pa szpominajmo sz szmrti, gda sze szprávlamo szpát. Csi mo tak zsiveli, potom de nam trplenje toga zsvljenja lejko, i szmrt, gda pride, nasz ne nájde nepripravlene!

P.

Trijé bratije.

Poveszt.

Duga leta je zse lezsal na betézsnoj poszteli sztar-
csek po imeni Ivan Miklosov. Bil je hūdi be-
teg, steri ga je ne dol zposztelé pūszto dugo
let. Ednok na eden den sze je pohūsala bole-
csina, ino ocsák csūti, ka njemi celo lagoje je. Imo je
tri szini. Záto da zvati toga najsztaresega, ino njemi etak
govori: Szin moj vidis moje bolecsine iz mojih lic, ali
escse me níkaj bole tezsi, kak beteg. Povem ti, ka je to,
ka mené na teliko tezsi. Bilo je pred dugim csaszom, gda
szi ti escse máli bil moj szin, ka szam jasz mogo oditi
vu boj. Mogo szam vász vsze osztaviti ino idti vu neva-
ren boj. Zsmetno, nevarno delo bilo je to. Mati sze je
jokala, vi szte za menom cvilili, gda szam so zdomi vu
boj! Ne szam vász mogo osztaviti, níkak szam ne mogo
zdomi, vszigdár szte pred menom bili vszigdár szam szi
to miszlo: „lehko vecs nigdár na bom vido moje decé,
zsené.“

Ino vu toj bojazoszti, ino zsaloszti, prvlé kak szam
zdomi so, peo szam vász tá k podobi Device Marie, stera
escse zdaj tam kre ceszté sztoji. Tebé szam jasz za roko
pelao, tvojo brate je pa mati na nárocsaj neszla. Tam
szmo doli pokleknoli pred kepom Marie vszi, ino jasz
szam sze etak molo k nebeszkoy Materi: „Gléj ti nebeszka

mati, na eto mojo deco, stero zdaj jazs osztávim, ár morem idti vu boj. Bog zná jeli mo je vecs vido ali ne. Ti meni pomágaj, naj zshiv nazáj pridem, ka naj eta drobna deca nezgübijo szvojega vcsé. Ali csi je bozsa vola tak, ka naj merjém vu boji, té te proszim boj ti Devica Maria mati moje sziomaske decé. Jasz ti pa oblúbim, ka csi zshiv nazaj pridem iz boja, peski bodem rómao vu Rim na tvojo csaszt zmozsna Mati. To szam oblúbo, ino Maria mi je pomágala. Ne szte zgübili vasega Ocsó vu boji, zshiv szam priso domo. Ali jaj dete moje to mené naj bole tezsí, ka szam te oblúbe escse ne doprineszo, záto te proszin jazs tvoj mirajocsi ocsa, szpuni ti meszto méne to oblúbo ino idi peski vu Rim.“

Szin je pa etak pravo: Ka vam dónok vsze na pamet ne pride. Radi bojte ka vam ne trebe nikam idti; jazs pa drúgo delo nám, kak pa ka bi meszto vász oblúbe szpunjávo. Tam nihá szvojega ocsó vu hizsi, ino ide vö. Vrocse szkuze polijejo obráz ocsé, stere kázsejo, kak zsmetno je nezaváhlnoszt csütiti.

* * *

Na drúgi dén je zváo ocsa toga szrednjega sziná, ino njemi je etak govorio: „Szin moj vidis mojo bolecsino iz moji bledi lic, ali escse me nika bole tezsí, kak beteg. Povem ti ka je to, ka mené na teliko tezsí. Bilo je pred dugim csaszom, gda szí ti escse máli bil, ka szam jazs mogo idti vu boj. Mogo szam vász osztávití, ino idti vu nevaren boj. Mati sze je jokala, vi deca szte za menom cvilili, gda szam steo idti vu boj. Ne szam vász mogo osztávití, ne szam mogo z domi, vszigdár szte pred menom bili, vszigdár szam szí to miszlo, lehko vecs nigdár neodem vido moje decé i zsené.“

Ino vu toj zsalosztí, vu toj nevoli, prvlé, kak szam zdomi so, pelo szam vasz vsze ta k podobi Devica Marie, stera escse zdaj tam krez ceszte sztoji. Tvojega sztaresega brata szam jazs za roke pelao, tebe je pa mati neszla na nárocsaj.

Tam szmo doli pokleknoli pred kepom Marie vszi, ino jazs szam sze etak molo, knebeszkoj Materi: „Gléj ti nebeszka Mati na eto mojo deco, stero zdaj jazs osztávim, ár morem idti vu boj. Bog zná, jeli bodem je vecs vido, ali ne. Ti meni pomágaj, naj zshiv nazaj pridem, naj eta deca

ne zgübijo szvojega ocsé. Ali csi je bozsa vola to, ka naj
vu boji merjem, té te proszim boj ti Devica Maria mati
moje szíromaske decé. Jasz ti pa oblübim, ka csi zshiv
nazaj pridem iz boja, peski bodem rómao vu Rim na tvojo-
csaszt zmozsna Pomocsnica. To szam oblübo ino Maria
mi je pomágala. Ne szte zgübili vasega ocsó vu boji, zshiv
szam priso domo. Ali jaj dejte moje! to mené najbole-
tezsi zdaj, ka szam te oblübe escse ne doprineszo; záto-
te proszim moj szin, szpuni ti to oblübo meszto méne,
ino rómaj peski vu Rim.“

Te drügi szin je pa na to etak pravo: zsé neveté-
ka gucsite ocsa: Jasz nemrem idti na takso dugo pot, za-
doszta drügoga dela imam. Tak govorécsi ide vö iz hizse.
Ocsa pa sze na tákso okornoszt britko szkuzi, nezszipu-
njena oblüba ga vszigdár bole tezsi.

* * *

Na trétji dén zové ocsa toga najmlájsega sziná ino
njemi szamo teliko govori: „Szin moj mám do tébe edno
prosnjo. Ednok vu mojem zsitki vu ednoj velkoj neva-
rnoszt szam vsino edno oblübo, ka bodem peski rómao
vu Rim. Ali té oblübe szam escse ne mogo szpuniti pa
szam zdaj zsé na szmrtnoj poszteli. Proszim te záto dete
moje szpuni ti meszto méne to oblübo ino meszto méne
rómaj peski vu Rim.“

So bodem so ocsa moj! escse dnesz na dugo pot
ino szpunim vaso oblübo, je govorio te najmlájsi szin.
Szamo dajte meni na pot vas ocsinszki blagoszlov.“ Tak
da bi zsmeten kamen doli szpadno iz prszí ocse na te
recsi. Ocsa blagoszlovi szvojega szina, ino té szlobod vzeme
od vszeh, pa ide na dugo romanje vu Rim.

Gda vö priso na krizsopotje, sze csedni, gdé ta
bodem zdaj so? Gda na ednok proti njemi ide eden lepi
mladenec, steri ga pita: koma ides ti? Idem vu Rim, ka
naj szpunim oblübo mojega betezsnoga ocsé.

Ah tak, jasz tüdi rávnok tá idem je pravo mladénc!
Bodem ti káزال pot!

Tak szta té vküper sla, po dugi dolinaj po vizzokih
bregaj dokecs szta ne prisla vu Rim.

Vu Rimi poglédneta vsze lepote. Vidila szta szvétoga
ocso pápo namesztnika Jezusa, küsnola szta njim roké,
vidila szta doszta lepi cerkv, bila szta vu katakombaj to

je pod zemelszki votlinaj, gde szo te prvi krisztjani bozse szlűzsbe obdrzsávali, gda szo je poganje preganjali. Poszédi dugo szta pobožno molila. Na szlednje escse ednok poglédneta cérkev szvétoga Petra, ino dugo glédata to nezgovorno lepoto, stera je tam bila. Zse je vecser bilo, gda vő iz cerkvi prideta. Te sze dá szpoznati té mládenec ino tomi vrlomi szini etak govori. Jasz szam eden angeo poszlani od Boga, naj bi te vu Rim pelao. Mojuduzsnoszt szam szpuno, ti szii pa oblűbo tvojega ocsé doprineszo, ino zdaj idem naj vu nebesza. Ali prvle ti povem, ka sze doma zgodilo zdaj. Tvojiva brata szta dnesz hitro mrlá, ino njihove dűse zse vu pékli gorijo, ár szta ne bogala szvojega ocsé. Mati tvoja bi tűdi ta prisli, ali Bog sze je njim szmilűvao, ár tebi escse mále dobrotecsinijo gda domo prides. Dajo ti najmre tvoja mati gda ti domo prides na prvi dén eden grizsaj krűha, na drűgi dén edno kupico vodé, na trétji den ti dájo szálas vu stali.

Tebi tűdi povem ka bode sztebom. Beri szii na poti gda bodes domo so, lepe korinice, vpleti je vu lepi venec, ár de to tvoj mrtvecsi vénec, gda domo prides na trétji dén merjés, ino jasz zse pridem po tvojo dűso, ino odneszém tá vu nebesza k Jezusi. Zdaj z Bogom osztani tecsasz, nede dugo va sze z Jezusom radűvala. Angeo je premino, szin je pa so domo nazaj. Po dugoj poti je doszta objokávao szvoje neszressne brate je brao szebi lepe rozsice za szvoj mrtvecsi vénec. Tak je priseo po nezgovornih trűdaj nazaj domo. Od szunca szpecsėni, od gláda zmantráni sztopi eden vecser vu hizso szvojega ocsé, ino proszi krűh.

Mati ga neszpoznajo nego csemerno na njega szkricsijo: nevem ka je dnesz za dnėva, ka vász teliko kodišov hodi, vej pa csloveki vsze tá odneszėte! Ocsa csűje té csemuren glász ino doli szposztelé právi: Mati dőnok sze ne kregaj, dáj szziromaki falat krűha z dobre vole. Bog zná lehko zdaj nájin szin vu tuhinszkom kráji gdér tűdi tak proszi krűh!

Na to neszpoznani szin dobi falat krűha ino ide dale. Na drűgi dén vecser pa pride szin domo. Mati ga pá neszpoznajo, ino pa csemurno njemi pravijo: „ka te zse, pa tű noszi?

Vej szii pa veseraj bil eti! Kapa inam neves?

Zdaj vasz szamo proszim edno kupico vodé!

Ocsa pa dol szposztele pravi: Mati ne kregaj sze ne!
Dáj szziromáki vódo, lehko nájni szin zdaj tú na poti vu
velkoj vrocini zséjo trpi. Te je dobo nezpoznani szin
edno kupico mrzle vodé. Na trétji den je pa priso szin
domo, ino je proszo mezsto na nocs. Mati ga pa nezpozna
ino csemérno govori: ka pa drúge hizse nega vu vézi
ka vszigdár knám prides?

Ocsa pa právi dol z posztelé: Mati dáj, daj szziro-
máki meszto na nocs, lehko nájni szin zdaj gdér pod
vedrov nébov lezsi. Idi tá vu stalo, tam je szlama tám
szi lehko pocsinés, je pravila mati csemérno.

* * *

Na drúgi den gda mati vu stalo pride najde szvojega
szina na szlami, mrtvoga. Z lepimi rozsicami je okincsani,
okoli njega csüdnovitna szvetloszt. Mati szkuzami poleva
mrtvo telo szvojega szina. Ali na ednok celi sereg ange-
lov veszelo zacsne szpevati ober mrtveca etak:

Vnebeszaj zednim szvécom je vecs
Ár szi bil podlozsen szin prevecs
Szpuno szi oblúbo tvojega ocsé
Záto mej vu nebi veszeljé.

Pelajmo to dūso pred Bogá
Naj njoj vecsen Ocsa najem dá
Právi Jezus: Lúbi szinek moj
Hodi hodi! Jasz bodem lon tvoj!

Dr. Mirko Lenarsich.

Erbija.

Vu vremeni pred fasenkom sze doszta govori od erbijje. Vszaki mladozseneec scse dobiti neveszto z velkov erbijov. To pogájanje z erbijami je pa szkoro naravnoszt szramotno, ponizsevalno za zsenszko, csi sze ceni le po erbiji. Keliko szkrbi i trüda, da sze pripraví hcseri primerna erbija, kak jo szvejt zseli. Takse dete, za stero szo sztarijsje tak volo szkrbeli, bi moglo celo zsvilenje zahválno biti ocsi i materi. Doszta deklin sze szteple po szvejti za volo zanikernosztí sztarišov, doszta dece zsalosztjov gleda, da bi sze njim lahko bolse godtlo, csi ocsa nebi bio pijanec. Prav isztina je, ka govori apostol: „Sto pa za szvoje ne szkrbi je hüjsi od nevernika.“

Szrecsna deca, csi tüdi zapüscsena od sztarišov, Bogá neszo zapüsztila, ar tüdi Bog jih ne zapüszti. Vidli szmo vecskrát zapravlácsöv szinove, ki szo bili vrlí i sparavni: dobri lüdje majo szocsutje zsnjimi. Pri erbijaj je doszta noroga stimanja. „Naj sze li doszta obecsa i zapise da sze prvle porine od hise — szí miszli nisteren lehkomisleni vert, pa nikaj nepreszodi kak sze sztem dol neszedomacsija. Dom zagási vdug, mladi vert sze krizsa znjimi, da nema edne merne vöre v zsvilenji.

Pri erbijaj sze tüdi doszta lazse i szlepari, ka je szamo na szebi pregrehsno, pa tüdi jako noro! Kak naj vlada v zakone zasztopnoszt, csi sze zse zacsétka scsé drügá polovica zakonszka znoriti? O szvejt szlepárszki! Vednom kraji je prisla precí bogata neveszta gledat kak kaj majo.

Hizsa je bila zanemárjena; racsunalo sze je kmetszvo, pa sese kráv neszo meli. I ka szo napravili? Od szoszida szo je prignali v szvojo stalo da szo sze mogli postimati zdrügim blágom.

Pri nisternoj hizsi z lakovnosztjov i szkoposztjov nagrene nejo vküper preci szlotk i tüdi deca idejo bogata od hizse, pa tüdi to miszlijo da je pénez edino dobro na szvejtí. „Scse to nocs bo Goszpod terjao tvojo düso“ — je povedáo pri ednoj prilíki nas zvelicsiteo — „i ka más csido bo?“ Naj vékse bogásztvo je poszvecstjocsa miloscsa. Z velkov szkoposztjov ali celo po krivici pridobléna erbija nindri nikaj ne zalezse. Taksa erbija je prázna. Scse edno recs pozabíjo vecskrat sztarisje; miszlijo naimre, da szamo bala i erbija kaj plácsa, drügo pa nikaj. Jaz pa miszlim da csedna gláva vrle roke, blágo pobožno szrcé — to je erbija vecs vredna kak cekini v skrinji.

Penez je potreben i dobro je csi ga cslovek má, ali szlabo vzgojen cslovek ga scse nücati nevé.

Zato sto sze zseni, ne trbe gledati, szamo na poszveino bogásztvo, líki bole glédati na düsevno bogasztvo. Ar poszvetno bogásztvo prejde düsevno pa osztane na veke.

(sj.)

Voszke dveri.

Prizadevajte szí notri ití szkoz vo-
szke dveri. Zakaj povem vam, mnogo
jih bo iszkalo notri ití, i ne bodo mogli.

Luk. 13. 14.

Szrcé more boleti csloveka, gda vidi, da té dnéve, -stere je odlocsila szv. cérkev za szvéto molitev i premislavanje, nisterni krscenicje oszkrunijo z razvúdzanim i gresnim veszéljom. „Ovo idemo gori v Jeruzsalem, i vsze sze bo dopolnilo, ka je pizano od Szina cslovecsoga po prorokih. Odani bo naimre nevernikom, i bo zasramovan i bicsan i zapluvan, i potom, gda ga bodo bicsali ga bodo umorili.“ (Luk. 18, 31. 32.) I kaksí v tisz delajo te recsi na deco szedanjega szvetá? Ali zná bití govorijo vszi navdúseni lúbezni do Jezusa z szvetim Tomazsom: „Odmo tudi mi da merjemo zsnjim.“ Ah naznanilo Jezusovo, da szkoro pride csasz szmríí njegove, ne zbudi vu vnogi krscenikih níksega szocsutja.

Csúje sze te dnéve i vidi doszta szirove norije, prázníí recsih, doszta razvúdzanoszti i gresnoga veszélja. Dén Jezusove szmríí sze je porenjávala divja druhal za neduzsnim agnjecom po vulicaj Jeruzsalemshkoga meszta, ga zasramovala i z velikim kricsom terjala szmríí njegovo.

To sze ponavla vszako leto posebno fasenkove dnéve ; da vnogi krizsajo Jezusa znovics z grehi stere doprinásajo vtom caszi.

Csi bi vido veliki apostol szv. Paveo razvűzdanoszt denésnji fasenszki dnévov, bi mogeo piztati tűdi szedanjemi szvejti kak je nigda Korincsanom! „Nigdar ne vlácsite járma z neverniki! Kakso drűzsbo ma naimre pravica szkrivicov? ali kakse pajdástvo szvetlaszt sz kmicov? Kakso drűzsbo pa má Krisztus z Belijálom? Ali kakszi delezs verni z nevernim? Kakso zvezo má tempel bozsi z bolvani?“ (II. Kor. 6. 14—16.) Ka bi pravo od denésnji krscsenikov, ki vlácsiyo vu isztini járem z neverniki i zsnjimi posebno fasenszke dnéve szlavijo bolvane nezmernoszti, szladnoszti i telovnoszti ar po segi bolvanszki szluzsabnikov norejo ravno naj bole te dnéve.

Szv. cérkev pri tom zsalosztinom pogledi nemre biti neobcsűtliva. Szpominjajocs sze, da tűdi razvűzdani krscsenicje szo njena deca, csi rávno zgűblena deca, zablodili szo na krivo pot, zato zsalűje po njih miluje jih i moli za nje i szzi prizadevle na vszo mocs potolazsiti szod Bozsi ar proszi szvoje szlűzsabnike, naj sztopijo med hűdobno lűsztvo i med oltar Goszpodov i naj molijo: „Odpűszti, o Goszpod odpűszti szvojemi lűdsztvi!“

Britke zkuzé szo sze pokazale v prenilom oki Zvelicsitela i szo polejale preszvėto lice njegovu, gda je ednok glėdao z genjenim szrcem na prelepo Szijonszko hcsér, na velicsasztno meszto Jeruzsálem. Glėdao je naimre szvojim vszevidnim okom vszo neszrecso, stera je mela priti na prebivalse Jeruzsálemszke, ar neszo steli njega szpoznati kak Odkűpitela, liki zametávali szo ga trdovrátno. Kelikokrát je steo mili Zvelicsiteo z brati pod peroti szvoje i szvoje lűbezni pa neszo steli! Po lasztivnom zadolzsenji szo zaműdili drági casz, steroga njim je odlocsila niloscsa bozsa.

Pa ne szamo zavolo neszrecsni prebiválcov meszta

Jeruzsalemszkoga je jokao preblagi Zveltcsiteo, liki za volo vszeh dūs, stere je vidlo njegovo vsze vidno oko, da sze bodo pogūbile do konca szvetá. Ár oszoda Jeruzsálemszkoga meszta je tuzsna podoba oszode vszakoga csloveka, steri zamudi csasz milocse bozse.

Ár je vido Jezns pogubo teliko neszrecsnih dūs, zato je opominao tak milo, tak prijazno i priszrcsno szvoje vucsenike i poszlūsálce; ar lūbo jih je, steo jih je resiti vecsne neszrecse, zato jih je opominao tak lūbeznivo: „Prizadevajte szí notri iti szkoz voszke dveri; zakaj povem vam, mnogo jih bo iszkalo notri iti, pa ne bodo mogli.“

Gvisno ne csednoga csloveka na szvejti steri nebi zselo szrecsen biti po szmrti. Zse sztári neverniki szo zseleli meti po szmrti biválicse pri szvojih domislenih bogovih. Ali poglednimo. Kakse je zsvljenje mnogi, ki szo krscsení v Jezusovom imeni i sze imenūjejū krscsenicje? Ka delajo, kak zsivejo, da bi szí zagotovili szrecso po szmrti? Ali bogajo recsi Jezusove: „Jdite notri szkoz voszke dveri?“ Veszelmo radūjmo sze, govorijo deca szveta; szedanje zsvljenje i veszélje njegovo je krátko; trgajmo szí cvétje prvle kak zvejne, vszivajmo veszélje, prvle kak nasz zakrije temna gomila i nam odvzeme vsze, ka zradosztjov napolnūje nase szrcé.

Ta deca szveta lūbijo szvejt, i do dna zselejo szpiti kupico veszélja, steroga njim ponūvle szvejt. Recs: zatajūvanje, pokora, njim nigdar ne donita prijazno, le sztezskim szrcóm ji poszlūsajó, zato sze raj ogibajó krajov, ge bi jih vtegnolo kaj opominati na pokoro. Szvejt njim je vsza njūva szreca: le njemi dopádnóti, le njemi szí prizadevlejo prilūbiti sze; záto radi poszlūsajó i vdjanji szpunávlejo navuke szvetá; csi rávno szo narávnoszt naszproti navukom Jezusovim.

Cslovek li ednok zsivi njim právi szvejt, vszivajte veszélje, dokecs je csasz, ar szmrtjov je vszega konec —

Krisztus pa právi: „Ka pomága csloveki, csi pridobi vesz szvejt, szvojo dúso pa pogübi; — csloveki je odlocseno ednok mrejt; — jaj vam, ki sze szmejëte, ár bote jokali; — szvejt mine i njegovo veszélje.“ Veszélje szveta je minlivo; naj vsivle sto scse tak puno mero toga veszélja, venda szkoro minejo szrecsni hipi — i ka nihajo v szrci? Nemir, nepokoj, veliko praznoto.

Vzsivao szem vsze, ka szi domiszliti i pozseleti more cslovecse szrcé, zdiHAVAO je náj modreisi kráo, Salamon pa vsze je prázna praznota, vsze je necsimernoszt. Túdi dnesz dén valájo te recsi modroga Salamona, túdi zdaj poszvetnjáki vu vszeh veszelicah ne nájdejo právoga mira. Gda vidite kaksega razvüzdANOGA csloveka norcsáriti i szmejati sze, nigdar ne miszlite da to veszélje má korenjé vszrci, tam najdete veliko britkoszt. Isztina je obraz sze szmeje, szrce pa zsalüje pri teliko tisztih, ki sze zdaj razvüzdano veszelijo vu fasenszkom vremeni, szrce krvavi znotrasnje zsaloszt. O, veszélje gresnikov je prazno, ar ne prihája iz szrcá. To more vszaki poszvetnják szpoznati szam. Gda mine sumecse veszelje i more njegova dúsa palik mirneise miszliti v tihoj szamoti.

Te szpozna szvojo neszpamet, i kak glasz niksega nevidocsega opomianja, kak glasz znebeszke vizsine sze zacstüje vszrci: ne vlakovnoszt i pijanoszt, ne vnecsisztocsi i vneszramnoszt, ne vkreganji i nevoscscenoszt, v poszvetnoj radoszt ne v zapelivoszt je prava szreca, za koj visjega szi sztvarjeni!

Vtaksem tihom hipi po vszivanji pregresnoga veszelja szpozna túdi poszvetnják. da sze po toj poti nemre zvelicsati; z büdi sze veszt i ga opomina kpokoji; miloszt bozsa ga zove naj zapüstzi sörko pot; ali Bogi bodi potozseno, le malo jih boga karajocsi glasz miloscse doszta doszta pa jih je, ki sze ne brigajo za milo zvanje, — vszi zaszpáni odgovárjajo; vej je scse csasz bom sze pobolsao le zdaj scse ne, szpovem sze gda sze moje zsvilenje

blizsalo konci bode, — nihajte me, naj vszivam leta mladostni, vej szo tak kratka.

Ali dragi cstevec, doszta jih je tak govorilo i szepogúbilo. Glej, kak puno je drevo naszprotlike lepo belo erdecsega cvetja, pa ne dozori i vszakoga cvetja szladki szád. Doszta cvetja odnesze szprotolesnje vetrovje, doszta jih umori mraz, doszta szada nezrelenoga, zelenoga trdoga, sztepejo letni vihéri, doszta taksega szada lezsi vprahi pod drevjom i mimoidocsi ga pohodijo. Tiszte záto ki szovszí vtopleni v pregresno vszivanje i odlásajo Bogi szlúzsiti, ar miszlijo da majo scse doszta csasza, nas Zvelicsiteo, ki pozna njim priticso nevarnoszt, prijazno milovabi rekocs : „Idite notri szkoz voszke dveri“ ; ne múditesze med szvejtom, nigdar sze ne dajte zadrzsávati njegovomi veszelji pascsite. obrnite sze proti pravoj domovini, dokecs szo dveri scse odprte, dokecs je csasz pokore, zakaj povem vam, mnogo jih bo stelo notri iti, pa de prekeszno ; zopszton bodo csakali zopszton zvali ; Goszpod odpri nam !

Ja scse edno leto, scse nisterne dnéve, scse nisterne vöre me niháj da delam pokoro, bár nikelko hipov náj mi prizaneszé nemila szmrt, da poravnam szvoje hüdobije, da sze szpokorim ! Ali prekeszno bo ! Neba i zemla bota szvedoka, pa pravicsnoga ocsitanja nebeszkoga krála do tiszti, ki szo vu szvojoj nemarnoszti i zaszpánosztí odlásali csasz pokore, odlásali Bogi szlúzsiti. Kak grozneszo recsi, stere je zsenin govoro neszpametnim devicam, gda szo sze zmantráne prisle do dvér, szkoz stera szo njüve pajdasice sle znebeszkim zseninom na zsenitovánje.

Bilé szo zse zaprte i zsenin sze oglászi : „Zaisztinojaz vasz nepoznam.“ Gvisno szo te device mele iti volo na zsenitovanje, szo szí túdi prizadevale kúpiti oli za lampase, pa prekeszno je bilo. — Kak grozno, kak britkode za gresnika, steri je meo volo sze pobolsati, le od-

lásao je pa je zamüdo pravi csasz. — Sz kaksim csütejnom de sze zgledávao proti nebeszom, na stera je naszvejti med pregresnim veszéljom tak malo miszlo, zdaj szo pa zaprta, zaprta na veke i nigdár vecs vnje nede mogeo priti!

Zato nasz Krisztus posebno zdaj ete csasz milo vabi: „Idite notri szkoz voszke dveri.“ Ovo zdaj je prijetni csasz, ovo zdaj je den zvelicsanja. Szpreobrnite sze kmeni z vszega szrca, szposztom, jokom i zsalüvanjom, szpreobrnite sze Goszpodi, szvojemi Bogi, ár je dobrotliv i milosztiven, potrpezsliv i velikoga szmilenja. Zná biti je za vnoge szedanji fasenszki i posztni csasz zágñji. O, da bár nebi zamüdili té miloscse, stera sze nam zdaj ponüvle, ár zna biti prvle kak miszlimo, sze nam zaprejo dveri nebeszke, kak nezracsunano doszta drügim, ki szo pred nami szpomrli.

Predrági cstevci, scse szo nam dveri zsvilenja odprte i dveri Zvelicsanja. Hodmo szrcsno za Jezusom, hodmo vcsaszi i zevszim szrcem. Pot je zato tezsávna, plácsa je pa vecsno veszélje.

Ml.

Sz tezsávov resena.

zledécsa zgodbica je nej zmisljena, nego ka sze v njoj pripovedáve, sze je zaisztino zgodilo. Oszeba, od stere sze tū govori, je száma narocsila na szmrtnoj poszteli, naj sze njéna dogodba objávi — v návuk drūgim.

Brigita je bila jáko gorécsa kotriga bratovcsine szvétoğa rozsnoga venca. Bila je szirmaska i szlaboga zdrávja, a szvojo verszko duzsnoszt je nej zamūdila nigdár. Escse v nájszlabsem vremeni je pohájala cerkvi, csi szo njoj rávno domácsi bránili, da szí sz tem zná szlabo zdrávje escse bole podkopati; ona njim je taksega hipa vszeli odgovorila: Jesz idem, pūszтите me, vej je to jedino moje veszélje!“

Brigita je bila jáko gorécsa Marijina szlūzsbenica. A Bog zná, ka jo je tak prevecs tezsilo, da je bila vszigidár zsalosztna i pobita. Njéne ocsi szo glédale tak proszécse, tak tuzsno, da sze je vidla vrsztnicam, kak csi bi zs njé dūsa proszila: „Szmilenje, szmilenje! Oh, szmilūjte sze me, vi dobri lūdjé, pa molte za mené, szirotoğresnico!“

Ob bozsicsnom szvétki sze je vrsila nekxa lepa szlávnoszt pri steroj szlávnoszti je tūdi Brigita bila nazocsi. Na toj szlávnoszti sze je med drūgimi tūdi szpevala peszem: „Lūba dūsa, sztaui zse! — Brigita je verno poszlūsala peszem i szo njoj té recsi tak sle v szrcé, da szo sze njoj v ocseh zaszvetile szkuzé, stere szí je szkrivomá briszala. Gđa pa cstūje vabilo: „Sztani, sztani, dūsa zse pa hodi k Jezusi!“ i gđa njoj pride pred ocsi lepa

podoba Zvelicsitelova, ki kak dober pasztér szkrbno iscese zgūblene ovsice szvoje, stere szo zászle med trnje i nem-rejo donjega, te njoj je prehódo sztráj dūso i telo, je posztánola bleđa i je zacsňola trepetati. Tovársica, stera je sztála poleg njé, zapázi Brigitin obvūpajocsi obráz pa njoj sepecse po tiho: Brigita, tebi je hūdov, hódive na zrák.“

Brigita prime tovársico za roko, nej da bi recs mogla szpregovoriti pa szta odisle. Kmicsna szobica, kama szta prisle, je bila tiha. Na szteni je viszo kep „Marije Pomocsnice.“ Pod te kep szí poklekne Brigita, szí zakrije obráz pa sze zacsne jokati. Med jocsom pa zdihávle: „Szmilűj sze mi, oh szmilűj sze mi, szíroti gresnici, nevrednoj tvojoj szlűzsbenici. o Marija!...“ Dobra tovársica sze tūdi zacsne szkuziti. Za 'n császek pa prime Brigito za roko, poglédne njoj z vūpanjom v szkuzne ocsi pa jo zacsne nagucsávati: „Brigita, lepo te proszim, poméri sze; vej je Bog szmileni pa rad odpűszti, csi ga sz poszalűvánim szrcom proszimo.“ Brigita nato právi szledécse recsi: „Oh, jesz szam nej vredna odpuscseňjá, jesz szam zavrzsena pred Bogom; zse 14 let primlem nevredno szvéte szakramente.“ Kda je to povedala, je zacsňola trepetati. Vrla tovársica njoj je pa právila: „Brigita, pojdive v cérkev, Marija de pomágala.“

Sle szta. — Pred Marijov szta gorécse molile, I tráki, steri szo szijali z Marijinoga miloga obráza, z Marijinih milosztivnih rok, szo zadeli bolécse, zmantráno szrcé Brigitino, njéno krvavécso rano. I bogoj Marijinoj szlűzsabnicsi sze je vidlo, da de poszlűhnjena njéna gorécsa prosnja.

„Brigita, ti je bole?“ — jo je pitala tovársica.

„Bole, a zdrava szam escse nej; vūpan pa, da escse dnesz odzdrávím; Marija mi tak právi, Bog je szmileni...“

Od prvoga szvétoga precsiscsávánja je neszrécna deklina szvéte szakramente oszkrunjeno prejémala, ár sze

je nej mogla nigdár natelko premágati, da bi povedala eden szmrten greh. Stirinájszet let je tak zshivela i to je razjedalo njéno zsalosztno szrcé. Znála je vkaniti túdi szvojega szpovednika, ki njoj je dovalo, da je v tjédni vecskrát lejko sla k precisicsávanji. — To je zdaj deklina ovádila szvojoj tovársici. Brigita je túdi povedala, do steroga szpovednika bi mela zavüpanje, da bi njemi mogla to povedati.

Szpovednika szo pozvali i sze je neszrécsna deklina szpovedala. A satan ne püsztí znágla sz szvojih skramplov, koga je ednok zgrabo. Túdi zdaj je premágala Brigito szramezslivoszt pa je greha nej povedala z novim oszkrunjenjom sze je povrnola od szpovedárnice . . .

Telko odkritoszrcsna je pa záto li bila, da je to povedala szvojoj prijátelici. Pa csi rávno nebi povedala, vidlo sze njoj je to na obrázi.

Po dugom nagucsávanji je sla pálik k szpovedi, da bi poravnála szvojo krvico. A túdi zdaj je nej vcsinila inacsi, greh je pálik zamucsala!

* Cslovek bi miszlo, da je kaj taksega nej mogocse; a sto pozna cslovecsa szrcá, i cslovecsó szlaboszt, on zná, da je túdi to mogocse. I kaj podobnoga sze — zsalosztno — vecskrát ponávla, kak szí miszlimo.

Ka je zacsnotí z neszrécsnov deklinov? Vsza potrta od znotrasnjega trpljenja, a greha je nej mogla sz szebé szpraviti! — Njéna prijatelica sze z gorécsov prösnjov obrné k Mariji, naj bi ona pomágala sztreti satanovo mocs. Potom pa narácsa Brigiti, naj tiszti greh — csi ga povedati nemre — zapise na papér i naj dá szpovedniki.

Pa tak sze je túdi zgodilo. Nazádnje je bio léd prebiti i miloszt bozsa je zmágala.

Po dugih letaj gresnoga zshivlenja i düsevnoga trpljenja sze je Brigita odejnola zdaj prvikrát veszélo i zdaj szprijéla prvikrát vredno szvojega Bogá. Vzsivala je zdaj mér pa prijátelsztvo bozse.

Prihodnjo nedelo je Brigitte nej bilo videti v cérkvi. Gda szo pozvedávali za njo, szo zvedili, da jo je pred pár dnévi polejála krv i da je tak nevarno zbetezsála, da zdrávník nema vecs vŭpanja do njénogo ozdravljenja. Gda szo jo pitali, csi je zdaj mérna, je odgovorila, da je zevszema mérna, szamo to jo dreszeli, csi zdaj vtégne mreti, ár tak nebi mogla pokore delati za szvoje velke grehe. Gda szo njoj pa povedali, da de nájbosa njéna pokora to, csi zevszema vdána vzeme szmrt z roke bozse, jo je to jáko potolázsiló. Beteg je pa uáglo podkápao njéno zsvilenje.

Na dén szvoje szmrti zarán je proszila, naj njoj dajo v roké csiszlo, krizs i podobo lurszke Matere bozse. Naszkori potom je poglédnola sz szmehom proti dveram pa je zakricsála: „O, kak lepo! O, mati, csi bi vidli, ka jesz vidim!“

Nato sze je vtégnola v poszteli, sze mocsno po prszaj vdárila i zdihávala: „O Jezus, bojdi mi milosztliv! O Jezus, bojdi mi szmileni, odpŭszti mi moje grehe!“ Potom je pa nagnola glavo i je bila mrtva.

To je zaisztino csŭdna zgodbica! Ne pripovedávlemo je záto, da bi túdi drŭgi drzno zavŭpali, da je reksi pri Bogi z ednim mahájom vsze poravnano. Pripovedávlemo jo záto, da bi videli, kak csŭdno, kak velko je szmiljenje bozse, ár reszan na eden maháj pozábi na vecsletna zsaljenjá pa escse zvŭn toga podeli poszebne milosztli szpokorjenomi gresniki.

P.

**Nova molitvena kniga je szlovenszkomi lüdsztvi na düse-
ven haszek izdána pod naszlovom :**

Hodi K Oltarskomi Svestvi.

Dobi sze pri piszатели, Klekl Jozsefi, bivsem szebas-
tjanszkom plebanosi v Cserenszovci (Cserföld, Zalam.) ki
szo tam v pokoji po 70 fillerah (35 krajcarih.) Ta cena
je v Cserenszovci.

Vplátno vézana z zlatim krizsecom na zvezki i zlatim
napiszkom ma kniga 272 sztrani; to je 17 lokov; eden
lok má 16 sztránij.

Velikocsa je : 16-tina güba, to je 13¹/₂ cm. je duga
i 9 cm. süroka.

Vszebina knige je : 1. Navuki od miloscse, od szpo-
vedi, precisiscävanya, od odpüsztkov, obzsaltüvanja, od
bratovcsin itd. . . . 2. Molitve K vszem szedmérim szve-
sztvam ; szedem priprav i hválodávany za szvéto precisi-
scävanye ; posebne molitve za prvo precisiscävanye decé ;
mésne, szpovedne, jütrásnje, vecserásnje molitve ; 4 Anti-
fone ; vsze litanije, nove szv. Jozsefa tüdi ; krizsna pot ;
pomirilne molitve za kotrige Szrca Jezusovoga bratovesine
i drüge vszakojacske. 3. Razlaganje dominikanszkoga i
franciskanszkoga szvetoga rozsnogavenca. 4. „Szrca Jezu-
sovoga“ i „Oltarszkoga Szvesztva“ bratocsin za szpoznanje
dávanye. Kniga je od szombatelszkoga premilosztivnoga püs-
peka potrdjena i pohváljena.

Pripravna je i potrebna za vsze katolicsance. Cena
je zato tak nizka, uaj szí jo vszaki szíromak i vszako
dete more küpiti. Bi escse 6 filerov falejsa bila, cse bi
njoj 32 sztrani; ne pridjáno bilo, kaj je tizkarna ne
mogla naprej võzracsunati.

Najbolse je peneze po vézsi vküppobrati i v Cseren-
szovce odposzlati, odket sze knige bodo redno odposilale,
ali sze pa duhovnim paszterom knige v veksem racsuni
na njihovo prosnjo odposlejo. Tak te postnina pri ednoj
knigi komáj 1—2 filera zaneszé.

Od januara 31-ga sze zse more kniga narocsiti !